



การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลนาขา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

งานนิติการ สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลนาขา
อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลนาขา ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามกรอบการประเมิน ๔ ประเด็น คือ ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริหารตามภารกิจ ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการจัดซื้อจัดจ้าง และความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการบริหารงานบุคคล รวมทั้งกำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยง ระดับของความเสี่ยง และวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขา และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

๑. ความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๑
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓-๖

ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

๑. ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

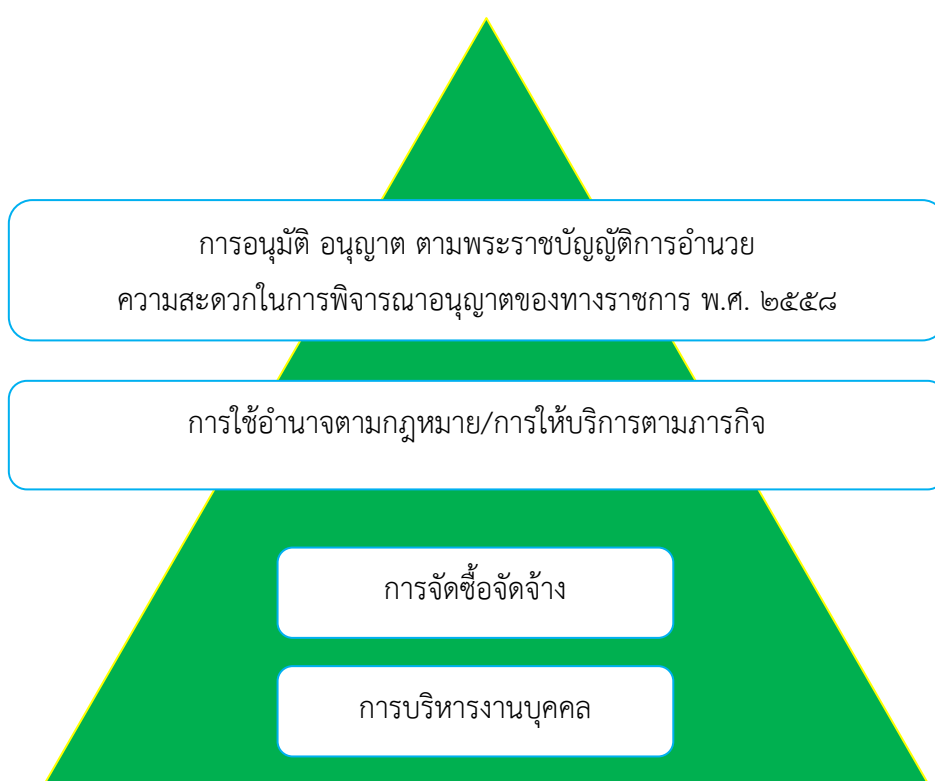
แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยการ
ความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๕.๒ ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตาม
ภารกิจหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๔ ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการบริหารงานบุคคล



การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (ประเด็นสินบน)
ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขา
อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑. เจ้าหน้าที่เรียกรับ ผลประโยชน์ ในระหว่างการ ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ประกอบการพิจารณา ขออนุมัติ/ อนุญาต	๒	๑	ความเสี่ยงสีเขียว ความเสี่ยงระดับน้อย	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ ๒. จัดประชุมคณะกรรมการ ๓. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ ขั้นตอนและระยะเวลาในการ พิจารณาอนุญาตและรายการ เอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาต จะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ๔. จัดทำประกาศตามนโยบาย No Gift Policy ๕. ปิดประกาศคู่มือสำหรับ ประชาชน ไว้ ณ สถานที่ ที่กำหนดให้ยื่นคำขอและเผยแพร่ ทางสื่อต่างๆ เช่นประชาสัมพันธ์ ผ่านเว็บไซต์	สำนักปลัด

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ	๑. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทาง มิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุน แผนงาน หรือโครงการ ๒. การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ ผลประโยชน์จากองค์กร	๓	๓	ความเสี่ยงสี่เหลี่ยม ความเสี่ยงระดับปาน กลาง	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ ๒. จัดประชุมคณะกรรมการ ๓. จัดทำประกาศมาตรการป้องกัน การเรียกรับสินบน ๔. เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลใน การจัดทำโครงการ ๕. ผู้บริหาร ติดตามผลการดำเนิน งานโครงการอย่างต่อเนื่อง ๖. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายในการปฏิบัติงานให้กับ บุคลากรและเจ้าหน้าที่ ๗. หากมีสถานการณ์การให้ ของขวัญ ควรปฏิเสธการรับ ของขวัญของกำนัล โดยอธิบายว่า เป็นการขัด ต่อกฎหมาย นโยบาย ของรัฐ	สำนักปลัด

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๒. มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๓	๓	ความเสี่ยงสี่เหลี่ยม ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ ๒. จัดประชุมคณะกรรมการ ๓. กำหนดให้ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบทานและกำกับ ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบ อย่างเคร่งครัด ๔. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ๕. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร ๖. มีขั้นตอนเสนอการเห็นชอบผ่านสายงานตามลำดับ ๗. โครงการฝึกอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างและผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุประจำปี	กองคลัง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๔	การบริหารงานบุคคล	๑.การเรียกรับเงิน เพื่อรับ พนักงานจ้างเข้าทำงาน หรือ พนักงานส่วนตำบลโอนย้ายเข้า ทำงาน ๒. การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ ผลประโยชน์จากองค์กร	๑	๒	ความเสี่ยงสีเขียว ความเสี่ยงระดับน้อย	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ ๒. จัดประชุมคณะกรรมการ ๓. จัดทำประกาศมาตรการป้องกัน การเรียกรับสินบน ๔. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร และเจ้าหน้าที่ ๕. หากมีสถานการณ์การให้ ของขวัญควรปฏิเสธการรับ ของขวัญของกำนัล โดยอธิบายว่า เป็นการขัดต่อกฎหมาย นโยบาย ของรัฐ ๖. จัดทำประกาศ ตามนโยบาย No Gift Policy	สำนักปลัด

หมายเหตุ * ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้



สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ



สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถเฝ้าระวังความรอบคอบ ระมัดระวัง

ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้



สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจ
ควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ



สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตาม
ได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ